

עפ"ג 62790/03/18 - מדינת ישראל נגד משה ברששת

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 62790-03-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר

מדינת ישראל
באמצעות רשות המיסים אגף המכס והמע"מ
משה ברששת

המעוררת
נגד
המשיב

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט שמואל הרבסט) מיום 28.2.18
בת"פ 11797-09-14 ות"פ 56649-11-11.

כללי

1. המשיב הורשע על יסוד הודאתו בניכוי תשומות בלא שיש לגביהן מסמך, במטרה להתחמק מתשלום מס (7 עבירות), ניכוי מס תשומות ללא מסמך בנסיבות מחמירות, והפרת חובה לתשלום המס המגיע לתקופת הדו"ח התקופתי עם הגשתו (5 עבירות), אי הגשת דו"ח במועד ואחריות המנהלים. המשיב נדון ל - 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 5 חודשי מאסר על תנאי על אחת מהעבירות בהן הורשע, קנס בסך 40,000 ₪. הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

2. בת"פ 11797-09-14 המשיב הועמד לדין ביחד עם שתי חברות, להן שימש מנהל פעיל בתקופה הרלבנטית. כתב האישום תוקן בפעם השלישית, ואלה המעשים בהם הודה המשיב: בשנים 2008-2010 הגישה נאשמת 1 באמצעות המשיב דו"חות תקופתיים, בהם ניכתה מס תשומות בסך של 266,307 ₪, בלא שהיו לה לגביהם חשבוניות מס כלל. בשנים 2009-2010, כלל המשיב בספריה כהוצאה 5 חשבוניות פיקטיביות, ובדו"חות התקופתיים כלל שלא כדין סך של 211,798 ₪, שהינו חלק מסכום המע"מ הנקוב באותן חשבוניות. בשנים 2008-2010, במטרה להקטין את הכנסותיה החייבות במע"מ של נאשמת 2, כלל המשיב בספריה 9 חשבוניות פיקטיביות, ובדו"חות התקופתיים כלל חלק מסכום המע"מ בסך 836,386 ₪, וזאת, בנסיבות מחמירות נוכח גובה הסכום. בשנת 2010 הגישה נאשמת 2 באמצעות המשיב דו"חות תקופתיים בהם ניכתה מס תשומות בסך 97,154 ₪, בלא שיש לה לגביהם חשבוניות מס כלל. המשיב ונאשמת 2 הגישו במועד את הדו"חות התקופתיים לחודשים יולי, נובמבר ודצמבר 2013 מבלי ששילמו במועד, כנדרש

על פי החוק והתקנות, את סכום המס בדו"חות אלה בסך 1,729,216 ₪. המשיב ונאשמת 2 הגישו את הדו"חות התקופתיים לחודשים ספטמבר ואוקטובר 2014 מבלי ששילמו במועד את סכום המס הנדרש לתקופה זו בסך 727,681 ₪. בת"פ 56649-11-11 הועמד המשיב לדין ביחד עם חברה פרטית, שהוא שימש מנהלה הפעיל יחד עם נאשם נוסף. בתיק זה הודה המשיב כי לא הגיש לפקיד השומה דו"ח על הכנסותיה של נאשמת 1, בצירוף מאזן ודו"ח לשנת 2008, כפי שהיה עליו לעשות כמנהלה.

טענות הצדדים

3. המערערת עותרת להחמרת עונשו של המשיב, כך שייגזר עליו עונש צבור וכולל של 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס משמעותי בסך 150,000 ₪. נטען כי מתחמי ענישה שקבע בית משפט קמא לארבעת האישומים הראשונים אינם מבטאים את הפגיעה הקשה בערך שוויון הנשיאה בנטל המס, את הפגיעה בקופה הציבורית ואת מדיניות הענישה הנהוגה. המערערת הדגישה כי הערעור אינו מופנה כנגד מתחם הענישה שנקבע לאישום 5-9 ולתיק מס ההכנסה, אלא כנגד מתחמי הענישה שנקבעו לארבעת האישומים הראשונים, העוסקים בניכוי מס תשומות שלא כדין. לעמדת המערערת, יש לראות בארבעת האישומים אירוע אחד שכן מדובר בעבירות דומות, שנעברו באותן שנים, אף אם באמצעות שתי חברות שונות, שכן מדובר בחברות שהיו תחת ניהולו של המשיב. לגבי אישומים אלה סבורה המערערת כי יש לקבוע מתחם ענישה של 18-36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס של 5%-10% מסכום המס, שעומד על כ- 1.4 מיליון ₪ ולגזור על המשיב עונש צבור, המצוי ברף הבינוני-גבוה. לעמדתה, שגה בית משפט קמא בכך שחילק אישומים אלה לשני אירועים נפרדים, קבע מתחמי ענישה נמוכים, לא צבר את העונשים המוטלים, על אף שמדובר בעבירות שונות, בתקופות שונות וביסוד נפשי שונה לגמרי, והסתפק בהטלת עונש כולל של 6 חודשי עבודות שירות. נטען כי אין בסיס להחלטת בית משפט קמא לחרוג לקולה ממתחמי הענישה משיקולי שיקום, משום שתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המשיב אינו מעלה נסיבות חריגות וקיצוניות המצדיקות זאת. לטענת המערערת, בעבירות מס, בשונה מעבירות סמים או אלימות, שיקומו של עברין באמצעות שילובו בקבוצה טיפולית אינו צריך לקבל עדיפות בגזר הדין על פני שיקולי הרתעה וגמול. המערערת טוענת כי בעבירות כלכליות, שהינן קלות לביצוע, הפיתוי לבצען הינו גדול וקיים קושי בגילויין, יש חשיבות ואפקטיביות להטלת ענישה מרתיעה, ולעמדתה, ענישה בדרך של עבודות שירות אינה מרתיעה עברייני מס ואף מתמרצת אותם לחזור על ביצוען. במקרה דנן, לא מדובר במעידה חד פעמית של המשיב, אלא בעבריון סדרתי, אשר במשך שלוש שנים ובמסגרת שתי חברות שהיו בניהולו, ביצע עבירות מתוכננות ומכוונות, הכוללות יסוד אקטיבי של מרמה, מתוך כוונה להתחמק ממס, ואף המשיך בביצוען לאחר שנחקר על עבירות אלה. כמו כן, חלק הארי של המחדל לא הוסר. המשיב שילם את חובה של נאשמת 1, אך בנוגע לנאשמת 2, שולם סכום חלקי וקטן של 441,560 ₪, בעוד שסכום עתק בסך של כ- 3 מיליון ₪, חוב מקרן המס, לא שולם עד היום. הוסף כי לגבי חברה אחת הוסר המחדל ערב מתן גזר הדין. לגבי חברה אחרת סולק סך השווה למחצית המחדל. היתר, מס בשיעור 2.5 מיליון ₪ לא סולק עד היום. בית משפט קמא הקל עם המשיב משיקולי שיקום, אולם אין מקום לכך בעבירות כה חמורות ובנסיבות חמורות. מדובר בעבריון מס סידרתי ואילו עונש של מאסר בעבודות שירות מוטל על מי שמעיד קלה והסיר מחדלים. יש לגזור על המשיב עונש כפי שהתבקש בבית משפט קמא ובאה הפניה לפסיקה התומכת בעמדתה העונשית של המערערת, אף במקרים בהם הוסר המחדל ועוד בטרם הגשת כתב האישום.

המשיב הביע צער על מעשיו וטען כי לא היה מודע למעשים שעשה. לדבריו הוא ניגש לרשויות וביקש מיוזמתו להגיע להסדר חובותיו והודה מיד. נטען כי רשות המיסים עצרה לו אפשרות ניכרית במקור ולנהל ספרים וגרמה לו לסגירת אשראי. המשיב הוסיף כי בתחילת משפטו הודה. הוא שיתף פעולה לאחר מכן. הנו אב לארבעה ילדים, מתפקד כאדם

נורמטיבי, שילם די והותר על מעשיו והוא הורתע ומורתע שכן הבין את טעותו, אף שהוא לא אחראי לכך במלוא ההיקף. בית משפט קמא הביא בחשבון את השיקולים, זאת לצד פעילות רשות המס שריסקה את פעילותו הכלכלית. עונש המאסר בפועל לא יועיל במאומה.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המשיב עולה כי הינו יליד 1972, נשוי ואב לארבעה ילדים, ללא עבר פלילי קודם, בבעלותו חברה לדודי שמש, והוא משמש גם שכיר בחברה אחרת לדודי שמש, אשר בבעלות בנו. המשיב הודה בביצוע המעשים, ביטא הבנה לחומרתם, אך טען כי לא היה מודע למשמעות הפלילית שלהם. שירות המבחן העריך כי ברקע לביצוע העבירות עומדים דפוסי התנהגות שסיגל המשיב לעצמו. המשיב שולב בקבוצה טיפולית ייעודית לתחום עבירות מרמה. הוא שיתף פעולה והתמיד ונראה כי הפיק תועלת. הומלץ להטיל עליו עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות או מאסר בפועל לתקופה קצרה ככל הניתן.

דין

5. לזכות המשיב עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הבעת חרטה, העדר הרשעות קודמות, שיתוף הפעולה עם שירות המבחן והליך הטיפול בו לקח חלק. מאידך, לחובת המשיב נזקפת חומרת העבירות שביצע. כתב האישום מונה 9 אישומים. מדובר במעשים שהתבצעו לאורך שנים ובאמצעות שתי חברות שונות, בכוונה להתחמק מתשלום מס, ומתייחסים לסכומים גבוהים. העבירות בוצעו בתחכום ובתכנון וכללו יסוד אקטיבי של מרמה. חומרת המעשים ומידת הפגיעה המשמעותית בערכים המוגנים, כפי שפורט בגזר הדין, וכן ההתייחסות המתחייבת אל עבריין מס כאל כל עבריין אחר השולח ידו ברכוש חברו, בהבדל שסיכויי תפיסתו נמוכים יותר, רווחיו גבוהים יותר והוא אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתית הדבק בעבריין רכוש - מחייבים הטלת ענישה מרתיעה. בנסיבות המקרה דנן, העונש שהוטל על המשיב נגזר מתוך משקל מכריע לשיקולי השיקום, ואינו מבטא איזון ראוי של מכלול שיקולי הענישה, לרבות הרתעת הרבים והרתעת היחיד. תסקירי המבחן שנערכו בעניינו של המשיב אינם מציגים הליך שיקומי משמעותי המצדיק חריגה לקולה כפי שקבע בית משפט קמא, בייחוד בנסיבות בהן המשיב לא פעל להסרת רוב רובו של המחדל ולא שילם את חוב קרן המס הנאמד בכ - 2.5 מיליון ₪. בנסיבות אלה יש מקום לקבל הערעור ולהחמיר בעונשו של המשיב ועל כן, ובהתחשב בכך שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, יעמוד עונש המאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים בניכוי ימי המעצר. יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

המשיב יתייצב לריצוי עונשו ביום 15/11/18 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

ניתן היום, ב' חשוון תשע"ט, 11 אוקטובר 2018, במעמד ב"כ המערערת והמשיב.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט
אב"ד